N°. 240. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 10 OCTOBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 7 October 1857, n° 58, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan dr. *S. H. Rinkes*, op zijn verzoek, uit hoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag te verleenen als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leyden, en hem te benoemen tot 2den luitenant à la suite bij de dienstdoende schutterij te Arnhem.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SPANJE.

Men heeft nog geene stellige berigten uit Madrid omtrent den loop der ministeriele krisis ontvangen. Een particuliere brief van daar, door het Parijsche blad *le Pays* aangehaald, verzekert dat de maarschalk Narvaez zich zou hebben laten overhalen om met den heer Pidal, den tegenwoordigen minister van buitenlandsche zaken, een nieuw kabinet te vormen, en dat de overige ministers, althans de heeren Nocedal en Lersundi, zouden aftreden.

Volgens andere berigten zou de Koningin den heer Bravo Murillo of wel den heer Armero met de zamenstelling van een nieuw bewind willen belasten.

PORTUGAL.

Volgens de jongste berigten uit Lissabon, loopende tot 28 September jl., is aldaar eene besmettelijke koorts uitgebroken, in sommige gevallen met de gele koorts overeenkomende en van zoo bedenkelijken aard, dat de uit die haven komende schepen in Frankrijk aan quarantaine-maatregelen onderworpen zijn. De Koning had bezoeken in de hospitalen afgelegd.

De Hertog van Oporto, de broeder des Konings, was tot bevelhebber van een nieuw gebouwd Portugeesch oorlogsschip benoemd en zou aan boord daarvan een besoek aan het keizerlijke hof van Brazilie brengen. Het publiek verwachtte dat eene huwelijksverbindtenis tusschen de reeds naauw verwante dynastien der twee landen het gevolg van dat bezoek zou zijn.

FRANKRIJK.

Te Marseille wordt verzekerd dat Keizer Napoleon voornemens blijft die stad te bezoeken met het doel om er de plannen tot uitbreiding harer haven zelf na te gaan, maar dat hij de reis tot het volgende voorjaar uitgesteld heeft, zullende inmiddels de uitwerking dier plannen voortgezet worden.

— Te Parijs en in de departementen is van het ministerie van oorlog bevel ontvangen om tot nader order geene vrijwilligers meer voor de Fransche krijgsdienst aan te nemen.

ITALIE.

Den 28sten September jl. is voor het hof van Salerno de openlijke behandeling begonnen van het regtsgeding wegens den inval eener bende revolutionairen in Calabrie op het eind der maand Mei jl. Naar verzekerd wordt, zegt *le Pays*, heeft het Napelsche gouvernement bevolen dat dit regtsgeding in het openbaar gevoerd zou worden, opdat het tot inlichting van het publiek zou strekken. De goederen gevonden aan boord der stoomboot, welke door die bende overrompeld en voor de landing gebezigd is, zullen nu eindelijk, blijkens eene aankondiging van het Napelsche gouvernement, door de eigenaren terug erlangd kunnen worden.

ENGELAND.

Eergisteren was het in Engeland algemeene beete- en bededag wegens de rampen waarmede de Engelschen in Indie te worstelen hebben. Te Londen was de beurs gesloten en stonden alle handelszaken stil; de kerkgebouwen werden druk bezocht, en na de leerrede vele bijdragen ingezameld voor het fonds tot ondersteuning dergenen die door den Indischen opstand in nood verkeeren.

De Londensche bladen van dien dag behelzen uittreksels van vele bij die gelegenheid gehouden kanselredenen, en wijden hunne hoofdartikelen aan beschouwingen over de staatkunde welke Engeland in Indie gevolgd heeft en voortaan volgen moet. De *Times* vermaant de natie om met meer ijver dan tot hiertoe, doch alleen met zedelijke middelen, voor de beschaving van Indie en voor deszelfs bekeering tot het Christelijke geloof werkzaam te zijn, aan welke zaak Engeland vroeger, zegt dat blad, „door eene kleinmoedige staatkunde en door maatschappelijke losbandigheid" te kort gedaan heeft.

Eene in denzelfden geest gestelde verklaring van het Anglicaansche Zendelinggenootschap wordt door de *Times* openbaar gemaakt. Daarin wordt gezegd dat het Engelsche gouvernement in Indie nu eindelijk het beginsel van onzijdigheid en van onverschilligheid in godsdienstzaken behoort op te geven.

De ministeriele bladen van Londen spreken lang zoo bepaald niet: de *Globe* zegt alleen dat de heerschappij over Indie eene taak is vol zware verantwoordelijkheid, aan de Engelsche natie door de Voorzienigheid opgedragen voor het heil van Indie, van Engeland en van de wereld.

— De ministeriele *Morning Post* zegt in haar nommer van jl. Dingsdag: „Tot aanvulling van ons leger en van de burgermilitie worden 69,600 manschappen vereischt. Wanneer men dat gansche aantal hier te lande wil vinden, zou men één van ieder vijftiental weerbare lieden moeten nemen. Daarom verdient het voorstel overweging, om onze Europesche regementen voltallig te maken met Duitschers en Zwitsers, en een derde gedeelte der manschappen uit Engeland, twee derden van het vaste land te nemen. Er zijn thans in Londen meer dan duizend van de beste militairen, die Engeland vroeger in het Duitsche en het Zwitsersche legioen gediend hebben, maar thans in bekrompene omstandigheden verkeeren en gaarne weder in ons leger zouden willen dienst nemen. Deze en andere buitenlanders, allen geoefende militairen, zouden binnen eenige weken op Malta vereenigd en over Egypte naar Indie gezonden kunnen worden. Wij hebben thans wekelijks duizend rekruten noodig, en hier te lande vinden wij niet half zoo veel gezonde manschappen met een tegen het Indische klimaat bestand ligchaamsgestel."

In een ander artikel zegt de *Morning Post*, dat de inlanders, welke door het Engelsche gouvernement bij het burgerlijke bestuur in Indie aangesteld zijn, niet veel betere diensten hebben gedaan dan het Indische krijgsvolk, en dat dien ten gevolge verscheiden takken van het burgerlijke bestuur, inzonderheid de politie, daar te lande veel te wenschen overlaten. Tijdens het uitbreken van den tegenwoordigen opstand waren er in Bengalen en in de noordwestelijke provincien omstreeks 46,000 ambtenaren van het Mohammedaansche of Hindosche geloof in dienst der Engelsche regering; maar velen van hen hebben zich, volgens het oordeel van het genoemde blad, in regterlijke en finantiele betrekkingen oneerlijk, hebzuchtig, wreed en meineedig betoond. De *Post* meent dan ook, dat bij de nieuwe regeling, welke het burgerlijke bestuur na het herstel der orde in Indie zal moeten ondergaan, de inlanders daarvan grootendeels uitgesloten zullen moeten worden.

— De jongste berigten uit Canada melden dat een te Montreal liggend regement infanterie, hetwelk naar Indie zou gezonden worden en aldaar reeds eenmaal dienst gedaan had, een groot aantal soldaten door desertie verloren heeft, en dat andere manschappen hunnen afkeer van de Indische dienst door het plegen van wanordelijkheden aan den dag gelegd hebben.

— Het bestuur der Bank van Engeland heeft in zijne gisteren gehouden zitting het disconto op zes per cent gesteld. Deze verhooging werd algemeen verwacht; evenwel heeft zij eenen nadeeligen invloed op den prijs der Engelsche staatsschuldbrieven gehad.

— De stad Belfast in Ierland verkeert nog steeds in onrust sedert de bloedige botsing tusschen Roomschen en onroomschen, waartoe de straatpredikatien van Protestantsche geestelijken er onlangs aanleiding gegeven hebben. De stad en de naaste omstreek zijn onder de krijgswet gesteld, en de kring, waarin de werking der gewone wetgeving is geschorst, is in het begin dezer week nog verder uitgebreid.

— In Engeland is van regeringswege een staat openbaar gemaakt van de schipbreuken en andere zeerampen, die in het jaar 1856 op de kust en in de zeeën der Britsche eilanden voorgevallen zijn. Het aantal schipbreuken en aanzeilingen bedroeg in dat jaar 1153, tegen 1015 in 1852, — 832 in 1853, — 987 in 1854, — 1141 in 1855. Het getal der daarbij omgekomen menschen bedroeg 521 in 1856, — 469 in 1855, — 1549 in 1854, — 989 in 1853, — 920 in 1852.

Uit de verdere bijzonderheden, welke deze staat mededeelt, wordt afgeleid dat meer schepen door verzuim, onkunde, zorgeloosheid en valsche zuinigheid verloren gaan, dan door de gevaren der zee.

Hierbij wordt aangekondigd dat het gouvernement magtiging van het Parlement zal vragen om eene noodhaven aan te leggen op de noordoostkust van Schotland, alsmede op de noordoost- en op de westkust van Engeland.

Tevens wordt milde ondersteuning van het publiek gevraagd voor de Koninklijke Nationale Reddingbootmaatschappij, aan wier zorg en diensten het dank geweten wordt, dat het aantal omgekomen menschen niet nog veel grooter is.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel wordt onder dagteekening van 30 September gemeld, dat in de zamenstelling van het Turksche ministerie eene kleine verandering gekomen is, zijnde er een nieuwe minister van justitie, met name Muchtar-Bey, benoemd. Verder wordt gemeld dat het papiergeld ten gevolge der nieuwe uitgifte, waartoe de Porte dezer dagen door nijpende geldverlegenheid gedrongen is, nog verder gedaald was, zoodat het thans met eene korting van twintig per cent verhandeld werd.

Dezelfde berigten verzekeren dat de Porte besloten heeft zelve eene telegraaphlinie tusschen Konstantinopel en de Perzische Golf aan te leggen ter bevordering der communicatie tusschen Engeland en Indie. Aan den anderen kant zou zij afwijzend geantwoord hebben op een aanzoek het-

welk van Engelands zijde gedaan zou zijn om in Albanie, in Syrie en in Klein-Azie irregulier krijgsvolk voor de dienst in Indie te mogen aanwerven; alleen in de provincie Bagdad zou de Porte de werving willen toelaten.

— Een berigt uit Bucharest van den 2den dezer meldt dat de steden en de kleine grondbezitters in Wallachye meerendeels liberale voorstanders der unie tot leden van den divan gekozen hebben, en dat onder de door hen gekozenen negen mannen zijn, die aan de volksbewegingen van het jaar 1848 hadden deel genomen. Deze omstandigheid geeft voedsel aan de door Oostenrijksche dagbladen geuite vrees, dat in de vertegenwoordigende vergadering van Wallachye radicale en demokratische beginselen zullen bovendrijven.

Uit Jassy wordt gemeld dat de zamenkomst der vertegenwoordigende vergadering van Moldavie aldaar den 4den dezer met godsdienstige plegtigheden gevierd zou worden.

Hetzelfde berigt, afkomstig van voorstanders der unie, zegt dat het overal in Moldavie volkomen rustig was, en dat de bevolking met blijde verwachting de beraadslagingen over het haar te geven bestuur te gemoet zag.

CHINA.

Het Parijsche dagblad *le Pays* zegt op grond van eenen particulieren brief uit Macao van 10 Augustus jl.: » Yeh, de onderkoning van Canton, heeft laatstelijk weder eene proclamatie aan de bevolking der onder zijn gezag staande provincien gerigt; een exemplaar daarvan is te Macao ontvangen met een Portugeesch oorlogsvaartuig, hetwelk er den 9den Augustus van de zuidelijke kust aangekomen was.

» Deze proclamatie is een zamenraapsel van logens. Yeh, die met de gesteldheid der zaken in Indie en met de redenen van het vertrek der Engelsche troepen naar Calcutta zeer wel bekend is, verkondigt evenwel in dat stuk, dat zijne militaire maatregelen en het gezigt zijner legerscharen, in talrijkheid de bladeren der boomen van de wonden des rijks evenarende, aan de buitenlandsche barbaren schrik aangejaagd en hen genoopt hebben om weder naar hun land scheep te gaan. Hij voegt er bij, dat weldra eene nieuwe Chinesche oorlogsvloot zal opdagen en dat zij de schepen des vijands zal verstrooijen.

» De proclamatie besluit met plompe uitvallen tegen alle buitenlanders zonder onderscheid, en met de aankondiging eener nieuwe buitengewone heffing voor het onderhoud der keizerlijke troepen, welke binnen tien dagen na de ontvangst dezer kennisgeving zal moeten betaald worden, ter vermijding van zeer strenge straffen. Behalve deze belasting in geld zal er eene in natura worden geheven, die voor ieder dorp in een bepaald aantal maten rijst en tarwe bestaat. Maatregelen van dien aard, telkens herhaald wordende, brengen de bevolking tot armoede. Ook blijkt uit het bovenstaande, dat de Chinesche overheden niet alleen de Engelschen maar alle buitenlanders haten."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 9*den October* 1857.

Uit de bij het Departement van Financien ingekomen opgaven omtrent de opbrengst van den suikeraccijns over het tijdvak van 1 April tot 30 September 1857 blijkt, dat de afschrijvingssom, bedoeld bij art. 2 der wet van 14 Julij 1855 (*Staatsblad* n°. 104), geene vermindering behoeft te ondergaan en deze derhalve voor het halfjaar van 1 October 1857 tot 31 Maart 1858 onveranderd behouden blijft.

Volgens de officiele opgaven was de staat der Nederlandsche rivieren als volgt:

October.	Uur der peiling.	Plaatsen of posten.	Hoogte aan de peilschaal.	Hoogte onder nul of noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.	October.	Uur der peiling.	Plaatsen of posten.	Hoogte aan de peilschaal.	Hoogte onder nul of noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
	v.m.		el. dm.			duim.			v.m.		el. dm.			duim.	
		Waal.								**Neder-Rhijn.**					
2	»	Hulhuizen	9.04	»	24	»	8	3	»	Arnhem	7.45	»	24	»	5
3	»	»	9.04	»	24	»	»	4	»	»	7.45	»	24	»	»
4	»	»	9.04	»	24	»	»	5	»	»	7.43	»	24	»	2
5	»	»	9.03	»	24	»	1	6	»	»	7.43	»	24	»	»
		Neder-Rhijn.								**IJssel.**					
2	»	Pannerden	8.99	»	24	»	9	3	»	Westerv.	8.02	»	24	»	5
3	»	»	8.99	»	24	»	»	4	»	»	8.02	»	24	»	»
4	»	»	8.99	»	24	»	»	5	»	»	8.02	»	24	»	»
5	»	»	8.98	»	24	»	1	6	»	»	8.02	»	24	»	»

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 9 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende het vervolg der ontwerpen van wet uitmakende de Begrooting van Staatsuitgaven voor 1858;

2°. vel 331—333 der *Bijlagen* van BIJBLAD II 1856—1857, behelzende verslagen der Staatscommissie betrekkelijk de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, ingezonden aan de Tweede Kamer bij missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 24 Julij jl.; en

3°. vel 6 van het *Alphabetisch Register* op het BIJBLAD, jaargang 1856—1857.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 12den October e. k., des voormiddags ten half twaalf ure, in het gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

De ingang voor het publiek is door de deur der Akademie.

H. J. KOENEN,
Secretaris der Letterk. Afdeeling.

PROGRAMMA *voor het jaar* 1857.

Bestuurders van het *Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst* hebben in hunne najaarsvergadering van 14 September en volgende dagen uitspraak gedaan over zes bij hen ingekomen antwoorden. Zij begonnen dien arbeid met twee verhandelingen, eene Hoogduitsche en eene Fransche, over de volgende prijsvraag:

» Vermits het als resultaat der nieuwste kritische nasporingen mag worden aangenomen, dat het Evangelie van Mattheus in zijnen tegenwoordigen vorm niet beantwoordt aan de Λόγια, waarvan de Presbyter Johannes, volgens Papias bij Eusebius (Hist. Eccles. Lib. III. Cap. 39) gewag maakt, zoo vraagt het genootschap eene verhandeling, waarin de verhouding van dat Evangelie tot deze Λόγια op waarschijnlijke gronden wordt aangewezen en tevens de regels worden vastgesteld, naar welke men de vroegere en latere bestanddeelen in hetzelve te onderscheiden hebbe."

Het eerst kwam in aanmerking de Hoogduitsche met de zinspreuk: Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν enz. Maar, ofschoon aan het vernuft van den schrijver hulde doende, vonden bestuurders in verre het grootste deel eene veronderstelling ontwikkeld, welke zij als onhoudbaar moesten afwijzen, en die daarenboven slechts in zeer verwijderde betrekking tot het opgegeven punt van onderzoek stond; en in het kleinere deel van nog geen zestien bladzijden eene volstrekt onvoldoende beantwoording der uitgeschreven prijsvrage.

Geheel anders oordeelden bestuurders over de Fransche verhandeling met de zinspreuk: » Consuetudo sine veritate" enz. Eenparig stemden zij daarin overeen, dat zij aan dezen arbeid zeer hoogen lof moesten toekennen; hetzij ze op de volledigheid zagen, waarmede al de deelen der prijsvraag, zonder iets voorbij te gaan, beantwoord waren geworden; of op de diepe studie, welke zich van het begin tot het einde ten toon spreidde; of op den logischen gang, die, ook bij onderzoekingen van zeer verschillenden aard, zich zelven steeds gelijk bleef; of op een aantal met het hoofdonderwerp verbondene geschilstukken, die wezenlijk nieuw licht schenen ontvangen te hebben. In dit hoofdonderwerp zelf meenden zij, dat tot dusverre nog niemand met zoo veel vernuft en zoo veel kennis van zaken was doorgedrongen. En toch bestonden er, tot hun innig leedwezen, redenen, waarom zij het werk, zoo als het daar voor hen lag, niet konden bekroonen. Die redenen zullen den hoogst verdienstelijken schrijver zoodra mogelijk worden medegedeeld, wanneer hij zich bij den secretaris van het genootschap, met verklaring dat hij zulks begeert, gelieft aan te melden en tevens een adres ter bewaring der anonymiteit op te geven. Door het besluit, om de vraag op nieuw ter beantwoording uit te schrijven, hebben bestuurders hem in de gelegenheid willen stellen, om des verkiezende zijne krachten andermaal aan dezen arbeid te beproeven. Doch daardoor is ook de weg tot mededinging naar den eereprijs, zoo voor anderen geopend, als voor zekeren schrijver, wiens verhandeling het genootschap naar de plaats, van waar het die ontvangen had, ongelezen heeft moeten terugzenden, omdat zij, ofschoon buiten 's mans schuld, bijkans een half jaar te laat was ingekomen.

Vervolgens gingen bestuurders over om hun gevoelen te uiten over een Nederduitsch geschrift met de zinspreuk: » Een is uw Vader" moetende strekken tot een godsdienstig leesboek, waarin eene redelijke en gemoedelijke denkwijze aangaande den inhoud van het Evangelie, tegenover eene dogmatisch-mystische rigting, naar de behoefte des tijds, helder in het licht wordt gesteld en ernstig aangeprezen.

Bestuurders meenden daarin een opstel te zien, hetwelk uit de pen van een weldenkend en niet onkundig man was voortgevloeid en, wanneer het eene naauwkeurige overwerking ondergaan had, in lagere kringen wezenlijk nut stichten kon; doch waarvan niet alleen taal en stijl, maar ook vorm en aanleg en inhoud zoo veel te wenschen overlieten, dat er aan geene bekrooning te denken was.

Nu volgde eene Hoogduitsche verhandeling met de zinspreuk: המה יאמרו enz. en betreffende de vraag: » Wat is er van den toekomstigen staat des Israëlitischen volks hier op aarde te wachten?" Maar eenparig stemde men daarin overeen, dat dit een geschrift was zonder eenige de minste waarde.

Eindelijk kwamen bestuurders tot twee verhandelingen over de vraag: » Hoedanige oorsprong moet, op grond, zoo van vroegere onderzoekingen, als van hetgeen in den laatsten tijd aan het licht is gebragt, toegekend worden aan de verschillende verzamelingen en recensien der brieven van Ignatius? En welke waarde hebben zij voor de juiste beoordeeling van den inhoud en de vroegste lotgevallen van de kerk des Christendoms?" De eene was eene Hoogduitsche met de zinspreuk: Τὸ ἄμεινον ἐχθρὸν τοῦ ἀγαθοῦ; de andere eene Nederduitsche met de zinspreuk: Προύτρεπέ τε ἀπρὶξ ἔχεσθαι enz.

In de Hoogduitsche zagen bestuurders blijken van ongemeene vlijt en veel scherpzinnigheid, maar tevens scheen het er duidelijk in door te stralen, dat zij oorspronkelijk niet bestemd was geweest, om de vraag van het genootschap te beantwoorden. Van de analytische methode maakt de schrijver zulk een gebruik, dat men dikwijls naar zijn gevoelen raden moet. Daarenboven roert hij het tweede lid der vraag bijkans geheel niet aan. Eindelijk bestaat het grootste gedeelte van zijnen arbeid uit eenen nieuwen tekst van de Ignatiaansche brieven, welke door het genootschap niet verlangd is geworden. Redenen genoeg, waarom bestuurders dit anders in meer dan één opzigt lofwaardig geschrift moesten ter zijde leggen.

Van de bovengemelde gebreken is de Nederduitsche verhandeling volkomen vrij bevonden. Naar de synthetische methode gaat zij op den weg des onderzoeks zoo te werk, dat men den schrijver gemakkelijk volgen kan. In plaats van zich in te laten met hetgeen door het genootschap niet verlangd is geworden, houdt zij zich alleen aan het opgegeven onderwerp. Nu behandelt zij ook alle punten, welke tot de vraag betrekking hebben. En evenwel troffen bestuurders in deze verhandeling zoodanige leemten aan, dat zij niet besluiten konden, om haar met den uitgeloofden eerepenning te bekroonen en in de werken van het genootschap op te nemen. Doch aan den anderen kant zagen zij er zoo veel goeds in, dat zij overeenkwamen, om den schrijver met eene gouden medaille ter waarde van honderd en vijftig gulden te vereeren, zoo hij zijnen naam bij den secretaris van het genootschap gelieft bekend te maken.

Nog eenmaal wordt, ter beantwoording vóór 1 September 1858, opgegeven de prijsstof:

» Een godsdienstig leesboek, waarin eene redelijke en gemoedelijke denkwijze aangaande den inhoud van het Evangelie, tegenover

dogmatisch-mystische rigting, naar de behoefte des tijds, helder in het licht wordt gesteld en ernstig aangeprezen." — Aan de schrijvers wordt de keuze van den meest uitlokkenden en onderhoudenden vorm zeer aanbevolen.

Ook worden er, en wel vóór 15 December 1858, bij vernieuwing antwoorden ingewacht op de vragen:

I. » Eene geschiedenis van het Presbyteriaal-synodaal stelsel in het Hervormd kerkgenootschap van Nederland, met aanduiding van zijnen oorsprong, van zijne ontwikkeling en van den gang, dien het tot op onze dagen, ook met verbreiding van zijnen invloed buiten dat kerkgenootschap, genomen heeft."

II. » Hoedanig was de voorstelling van Arius en zijne onderscheidene volgers aangaande den persoon van Christus? Welke vormen heeft het Arianisme in de dogmatiek van lateren tijd aangenomen? Hoe behoort eene onpartijdige exegetisch-dogmatische kritiek over dit gevoelen te oordeelen?"

III. » Wat is er van den toekomstigen staat des Israëlitischen volks hier op aarde te wachten?"

IV. » Vermits het als resultaat der nieuwste kritische nasporingen mag worden aangenomen, dat het Evangelie van Mattheus in zijnen tegenwoordigen vorm niet beantwoordt aan de Λόγια, waarvan de Presbyter Johannes, volgens Papias bij Eusebius (Hist. Eccles. Lib. III, cap. 39), gewag maakt, zoo vraagt het genootschap eene verhandeling, waarin de verhouding van dat Evangelie tot deze Λόγια op waarschijnlijke gronden wordt aangewezen en tevens de regels worden vastgesteld, naar welke men de vroegere en latere bestanddeelen in hetzelve te onderscheiden hebbe."

Ter beantwoording vóór 1 September 1859 wordt insgelijks op nieuw uitgeschreven de vraag:

» Welken invloed heeft het miskennen van het zedelijk karakter en hoofddoel der Christelijke openbaring tot heden toe gehad op de voorstelling, toepassing en verdediging van haren inhoud, en welke verbetering kan daarin op dogmatisch, practisch en apologetisch gebied thans worden aangebragt?"

Het genootschap heeft besloten, ter beantwoording vóór 1 September 1859, de twee volgende prijsstoffen op te geven:

I. » Eene geschiedenis der leer aangaande de zedelijke vrijheid van den mensch, waarbij èn de gang van het wijsgeerig onderzoek, èn de inhoud van de schriften des Ouden en Nieuwen Verbonds, èn het gebruik, van het eene zoowel als van het andere onder de Christenen gemaakt, in aanmerking moeten genomen worden."

II. » Eene beknopte geschiedenis van het materialisme tot op onzen leeftijd; een onderzoek naar de oorzaken, waaruit het verschijnsel te verklaren zij, dat dit materialisme zich vooral in onze dagen zoo zeer heeft uitgebreid; en eene aanwijzing van de middelen om het met vrucht te bestrijden." — Bij het onderzoek naar de oorzaken wenscht het genootschap, dat inzonderheid op de eenzijdige beoefening der natuurkunde, der bespiegelende wijsbegeerte en der godgeleerdheid de aandacht gevestigd worde.

Op de voldoende beantwoording van al de bovenstaande prijsvragen wordt de verhoogde eerepenning van vier honderd gulden uitgeloofd, met vrijlating aan de schrijvers, om de waarde geheel of gedeeltelijk in geld te ontvangen.

Vóór de laatstgehoudene najaarsvergadering zijn bij het genootschap ingekomen twee Hoogduitsche antwoorden op de vraag: » over het verschil bij de Euangelisten in de mededeeling der woorden en gesprekken van Jezus." Het eene had tot zinspreuk: » Der ganze Luftkreis ist des Adlers Bahn" enz. het andere: Εὐαγγελισταὶ μὲν τέσσαρες, Εὐαγγέλιον δὲ ἕν. Ook is er eene Nederduitsche verhandeling » over het Arianisme" ontvangen. Maar de schrijver van deze beklaagde zich, dat het hem aan tijd ontbroken had, zoowel om menig boek te raadplegen, hetwelk hij meende dat hem dienen kon, als om geheel zijnen arbeid naar wensch te voltooijen. Bestuurders besloten derhalve, in plaats van dit geschrift te lezen en te beoordeelen, dezelfde vraag, gelijk boven geschied is, op nieuw uit te schrijven. Zoo kan de schrijver, wanneer hij daartoe genegen is, zijn werk ten volgenden jare verbeterd inzenden, om naar den eerepenning mede te dingen. Verlangt hij zijne verhandeling met het naambriefje terug te zien, hij melde zich, ongenoemd, bij den secretaris van het genootschap aan, met opgave van de door hem gekozene zinspreuk en van het adres, waaraan de papieren moeten bezorgd worden.

Vóór 15 December dezes jaars worden antwoorden ingewacht op de vragen: » over het Evangelie der Hebreërs," — » het Auctoriteitsbeginsel als grondslag der waarheid" en » de ontwikkeling van het begrip der zonde in den Bijbel."

Vóór 1 September 1858 moeten antwoorden inkomen op de vraag » over den invloed der opvatting van het leerstuk aangaande de zonde in de Christelijke Kerk."

De Hoogduitsche verhandeling van den heer C. J. Trip, over het verschijnen van Gods Zoon aan de Aartsvaders, Mozes en de Israëliten, is op de pers en zal waarschijnlijk nog vóór het einde des jaars in het licht verschijnen.

Van de schrijvers, die naar den prijs dingen, wordt verwacht, dat zij hunnen naam niet opgeven, maar hunne verhandeling met eene zinspreuk voorzien en er een verzegeld briefje bijvoegen zullen, hetwelk dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, en waarin hun naam en hunne woonplaats gemeld zijn. De verhandelingen moeten geschreven zijn in de Nederduitsche, de Latijnsche, de Fransche of de Hoogduitsche taal en wel in deze met eene Romeinsche letter, dewijl het geschrevene met eene Hoogduitsche letter niet in aanmerking komt. Daarenboven achten bestuurders het noodig aan de schrijvers op nieuw onder het oog te brengen, dat zij er groote waarde aan hechten, zoo de stukken, die hun worden toegezonden, zich door beknoptheid aanbevelen. Ook voelen zij zich genoopt op duidelijk schrift aan te dringen, met herinnering, dat het onduidelijk geschrevene ter zijde zal worden gelegd. Voorts moeten de verhandelingen, met eene bij het genootschap onbekende hand geschreven, vrachtvrij gezonden worden aan den medebestuurder en secretaris des genootschaps, W. A. van Hengel, theol. doct. en prof. te Leyden.

Het zij ook op nieuw ter waarschuwing herinnerd, dat men zijne bekroonde verhandelingen, noch afzonderlijk, noch in eenig ander werk, zal mogen uitgeven, zonder bewilliging der bestuurders van het genootschap.

Het genootschap behoudt aan zich het regt, om naar goedvinden, ten algemeenen nutte, gebruik te maken van al de ingekomene verhandelingen, en dezelve, schoon er de prijs niet aan is toegewezen, ten deele gemeen te maken, hetzij alleen met bijvoeging der zinspreuken, door de schrijvers gebruikt, hetzij ook met uitdrukking van hunne namen, indien zij, daartoe verzocht zijnde, die gelieven te openbaren.

Eindelijk wordt herinnerd, dat geene ingezondene verhandelingen door de schrijvers kunnen worden terugbekomen, maar dat bestuurders daarvan eene kopij bezorgen zullen, wanneer zulks door de schrijvers, onder opgave van adres en waarborg der onkosten, bij hen zal zijn aangevraagd.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 16den October 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het leveren en verwerken van verbrijzelde Keijen en Bergleem op den weg der eerste klasse n°. 2, van de Vestingwerken te Nijmegen tot aan de Limburgsche grenzen bij den Heumenschen Molen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje en bij den Ingenieur J. A. A. Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

MINISTERIE VAN MARINE.

⁂ De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 19den October aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de levering van:

4000 Kan Jenever met accijns,
2000 » idem zonder accijns,
1200 Pond Koffij en
1500 » Suiker,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving vóór of op den 19den dezer, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en moeten bevatten de prijzen, in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn voornoemde leveringen op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschreven voorwaarden, per 100 kan of 100 pond, aan te nemen;

dat daarbij tevens zullen moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen der Inschrijvers en hunne Borgen;

dat de voorzegde biljetten op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven, geene bijconditien bevatten, noch daarop doorhalingen of schriftdelging gedaan;

dat diegene, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden;

voorts dat de Bestekken, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden zullen ter lezing liggen: ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van Heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg; en dat de Monsters, overeenkomstig welke de Koffij en Suiker moeten geleverd worden, ter bezigtiging zullen liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directie der Marine te Amsterdam.

Aan het Magazijn van Levensmiddelen aldaar zal mede ter bezigtiging voorhanden zijn het vaatwerk waarin de levensmiddelen moeten geleverd worden, voor zoover van dat vaatwerk modellen bestaan.

's Gravenhage, den 9den October 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

⁂ De Minister van Marine brengt hierbij ter kennis van de belanghebbenden, dat, onder zijne nadere goedkeuring, door den Directeur der Marine te Amsterdam, op den 12den October aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, bij inschrijving, aan den minst aannemende zal worden *Herbesteed* de levering van:

145 stuks Vette Inlandsche Ossen;

dat de inschrijving zal plaats hebben bij gesloten biljetten, op gezegeld papier geschreven, portvrij in te leveren uiterlijk ten dage als boven is vermeld, vóór elf ure des morgens, aan gemelden Directeur der Marine te Amsterdam; en dat die biljetten zullen moeten bevatten den prijs in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn de voorschreven levering aan te nemen per Nederlandsch pond Vleesch, schoon aan den haak, met opgave van de namen, voornamen en woonplaatsen van de inschrijvers en van hunne borgen;

dat de biljetten, welke niet op zegel zijn geschreven, op welke doorhalingen hebben plaats gehad of waarin bijconditien vervat zijn, alsmede die, welke niet eigenhandig door de inschrijvers zijn onderteekend, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden;

dat de biljetten, waarop de voormelde aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks (Zondagen uitgezonderd), van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden zullen ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlis-

singen, alsmede ter griffien van de Heeren Commissarissen des Konings in de provinciën Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg.
's Gravenhage, den 25sten September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens twee bekendmakingen van het Ministerie van Marine te *Kopenhagen*, gedagteekend 14 Julij en 5 September jl., bij *Taars*, op *Lolland*, *twee nieuwe Lantaren-lichten met spiegeltoestellen van de zesde grootte*, voor het eerst zouden worden ontstoken op den 20sten September dezes jaars, een half uur na zons-ondergang, en verder zouden branden op den voor de overige lichten des Rijks bepaalden tijd.

Deze lichten zullen dienen tot geleiding voor het opzeilen tot het zich bij *Taars* bevindende *veer*.

De éene dezer lantarens zoude worden aangebragt op *een wit geverwd mastbaken*, bij het strand geplaatst op 54° 52′ 45″ Noorderbreedte en 11° 2′ 15″ *lengte oost van Greenwich*. Het brandpunt is 32 voet boven het zeevlak en zigtbaar op circa 2¼ Deensche mijl.

De andere lantaren zou gehesschen worden aan *een wit geverwden paal of mast* op het bruggenhoofd van het veer, 970 el regtwijzend Z. 81° W. van het baken en is 18 voet boven het zeevlak zigtbaar op omtrent 1½ mijl.

Wanneer men deze twee lichten ineen houdt, loopt men in het regte vaarwater tot aan het veer.

Het hoogste licht schijnt rondom den geheelen horizon, het laagste alleen in de rigting des vaarwaters.

's Gravenhage, den 8sten October 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

Besteding.

De Commissie van Beheer en Toezigt over de Droogmaking van het Haarlemmer-meer verwittigt de Gegadigden, dat op Maandag, den 12den October 1857, des middags ten twaalf ure, aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, onder nadere goedkeuring, zal worden overgegaan tot de Aanbesteding, in het openbaar, van:

de levering van de benoodigde Steenkolen, tot drijving van het Stoomwerktuig tot afmaling van Rhijnlands boezem te Gouda.

De besteding geschiedt alleen bij inschrijving; te dien einde moeten, uiterlijk Zaturdags, des avonds ten acht ure, vóór de Aanbesteding, aan het locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken ingezonden zijn de op gezegeld papier geschreven, behoorlijk gesloten inschrijvings-biljetten door den inschrijver en zijne borgen onderteekend, bevattende de voluit geschreven som, in Nederlandsche guldens, waarvoor de inschrijver zich verbindt tot de levering van elk der beide in het Bestek genoemde Steenkolensoorten per honderd mud, mitsgaders de namen, voornamen en woonplaatsen, voluit geschreven, zoowel van den inschrijver als der twee borgen.

De inschrijvingsbiljetten worden op het bepaalde tijdstip der Aanbesteding in het openbaar ontzegeld en luide afgelezen.

Het Bestek der bovengemelde besteding ligt, behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, ter lezing op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken in de provinciën Noord- en Zuidholland ter lezing worden gelegd.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ingenieur van den Waterstaat Michaelis te Gouda.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest.

BEKENDMAKING.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden bij heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de vroeger aangekondigde zevende uitloting van tien aandeelen in de provinciale geldleening van f 128,000, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven over het dienstjaar 1851, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11den Januarij 1851, n°. 28, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot de navolgende nommers, als: n°. 22, 36, 58, 68, 72, 78, 81, 82, 109 en 112, welke betaalbaar zullen zijn ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden op den 1sten Januarij 1858.

Leeuwarden, den 5den October 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Van Panhuijs.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Geldleening ten laste der provincie, groot f 190,000, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 28sten Augustus jl., n°. 67, op den 1sten dezer maand ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden is volgeteekend en mitsdien daarop geene inschrijvingen meer kunnen worden toegelaten.

Leeuwarden, den 6den October 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Panhuijs, *Voorzitter.*
A. van der Laan, *Griffier.*

AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leyden zal, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, op Woensdag den 14den October 1857, des middags ten 12 ure, in het Huis van Arrest te Leyden, in het openbaar Aanbesteden;

De levering der benoodigdheden tot onderhoud en verzorging der Gevangenen in de Gestichten onder haar beheer gesteld, voor het jaar 1858, bestaande in Rogge, Tarwe, Aardappelen, Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet en Boter, Schenkelvleesch, Gort, Rijst, Gele en Groene Erwten, Groenten, Zout, Peper, Azijn, Groene Zeep, Olie, Kaarsen, Koffij, Cichorei, Zoete en Karnemelk, Wijn en Bier voor zieken, Stroo, Steenkolen, Turf en Hout, Stal- en Heibezems en Heiboenders, voorts eenige Bureaubehoeften als: Papier, Pennen en Potlooden.

Van onderscheidene Artikelen zullen Monsters ter bezigtiging voor de belanghebbenden voorhanden zijn, in het Huis van Militaire Detentie, en aldaar, even als in het Huis van Arrest, de Voorwaarden ter lezing liggen.

De Biljetten van inschrijving zullen vóór elf ure van den dag der besteding ingeleverd moeten zijn en worden daarna niet meer aangenomen.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Zestiende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 233ste *Staats-Loterij*, op Vrijdag den 9den October 1857, zijn prijzen van duizend gulden daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 12129	een	prijs	van	1000	gulden.
» 4029	»	»	»	1000	»
» 8311	»	»	»	1000	»
» 1735	»	»	»	1000	»
» 14387	»	»	»	1000	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Friswijk.

*** De belanghebbenden worden bij deze verwittigd, dat bij de Aanbesteding der Granen ten behoeve der Garnizoens-Bakkerij, welke den 17den dezer maand te Groningen zal plaats hebben (zie *Staats-courant* van den 4den en *Groninger Courant* van den 2den dezer), het gewigt dier Granen zal moeten zijn:

voor de Rhijntarwe	77	Ned.	ponden	per	mud;
» » Kubanka-Tarwe	77	»	»	»	»
» » Zeeuwsche »	74	»	»	»	»
» » Rogge »	72	»	»	»	»

Groningen, 7 October 1857.

De Luitenant-Kolonel, Garnizoens-Kommandant,
Engelbregt.

*** De Ondergeteekende, Luitenant-Kolonel en Plaatselijke Kommandant der Vesting Breda, als belast met het toezigt over de Garnizoens-bakkerij aldaar, is van meening, om, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den 24sten October aanstaande, des middags ten 12 ure, te zijnen Burele, aan te besteden het leveren van:

8 Last	Zeeuwsche Tarwe,	minstens	moetende	wegen	74	Ned.	ponden
4 »	Kubanka-Tarwe,	»	»	»	77	»	»
4 »	Roode Rhijn-Tarwe,	»	»	»	77	»	»
4½ »	Zeeuwsche Rogge,	»	»	»	72	»	»

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden op het gemeld Bureau ter inzage liggen.

Men is gehouden te zorgen dat, even als de Monsters, de Inschrijvings-biljetten op den omslag of de buitenzijde met het Merk des Inschrijvers gekenmerkt zijn.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
Tuckermann.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 28sten October 1857, des voormiddags ten 10 ure, zullen Burgemeester en Wethouders der gemeente Nieuw-Lekkerland, Provincie Zuidholland, onder nadere approbatie van den Gemeenteraad, in het Raadhuis der gemeente, in het openbaar aan den minst inschrijvende Aanbesteden:

het houwen van een geheel nieuw Schoollocaal en Onderwijzers-woning binnen deze gemeente, met de leverantie van al de daartoe benoodigde Materialen.

Waarvan het Bestek met Teekening, van af heden, ter lezing zal liggen in de Herberg van Arie den Boer, Kastelein te Nieuw-Lekkerland, terwijl de gedrukte biljetten à f 1, op franco aanvrage, à contant te verkrijgen zijn ter Gemeente-Secretarie van Nieuw-Lekkerland.

Nieuw-Lekkerland, 8 October 1857.

Burgemeester en Wethouders van Nieuw-Lekkerland,
Jonkh. Rom Kraaijenhoff.
De Secretaris,
Ts. Hagenbijk, *Weth.*, *l. Sec.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, benoemd gesteld ingevolge het voorschrift van Art. 11 der Wet van den 9den Julij 1842 op het Notaris-Ambt, tot het afnemen der Examina van degenen die zouden verlangen naar het Ambt van Notaris te dingen, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vacceren op Donderdag den 5den November 1857, en zoo noodig de daarop volgende dagen, in eene der zalen van het gebouw door het Hof geoccupeerd wordende.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in Art. 13 van bovenvermelde Wet, en verlangt, dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij worden geadresseerd aan den Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland.

's Gravenhage, den 3den October 1857.

De Commissie voornoemd,
De Procureur-Generaal, Van Galen.
De Raadsheeren, Elout van Soeterwoude, Schmolck.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Vrijdag 9 October 1857.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	63⁷/₁₆	63½	63⁷/₁₆
Dito dito	3	76⅛	76⅛	—
Dito dito	4	96⅞	97	97
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	140½	—	—
Belgie. Bij *Rothschild*	2½	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	104¼	104³/₁₆	—
Dito 1828-1829.	5	—	—	—
Dito 1840.	4	85⅞	86	—
Stieglitz	4	85⅝	—	—
Dito 1854.	5	98⅛	98³/₁₆	98⅜
Dito 1855.	5	99⅛	99⅜	99⅜
Engelsche	4½	95⅛	—	—

	pCt.		
Spanje. Nieuwe 3% thans	1½	25⁹/₁₆	25⅝
Buitenlandsche	3	—	—
Binnenlandsche	3	37⁵/₁₆	37⅝
Portug. Te Lond.	3	46½	—
Oostenr. Metall. 1816-1852	5	72¼	72⅛
Dito Zilv. Nation.	5	84⅞	84⅞
Dito Zilver 1849-1854	5	84⅝	84¹³/₁₆
Dito 1847-1852	2½	37⅞	37⅛
Brazil. Lond. 1824	5	—	—
Mexico Londen,	3	—	—
Grenada id.	2¾	—	—
Venezuela id.	4	—	—

Londen, heden.

Consols	3 pCt.	89⅛	à —

Parijs, heden.

Fransche rente.	3 pCt.	67.50	à —

Weenen, heden.

Metalliek	5 pCt.	—
Nationale	5 »	—
Wissel Londen		—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.